

Bruxelles, den 20.11.2019
COM(2019) 910 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET

Kommissionens rapport til Rådet i henhold til artikel -11, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1466/97 om det udvidede overvågningsbesøg i Rumænien den 25. september 2019

Denne rapport om et udvidet overvågningsbesøg i Rumænien fremsendes til Rådet i henhold til artikel -11, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1466/97¹. De foreløbige resultater af besøget er forudgående blevet forelagt for de rumænske myndigheder, således at disse har kunnet fremsætte bemærkninger, jf. artikel -11, stk. 5, i forordning (EF) nr. 1466/97.

Rumænien – procedure i forbindelse med væsentlig afvigelse
Udvidet overvågningsbesøg, den 25. september 2019
Rapport

1. Indledning

Rumænien har været underlagt procedurer i forbindelse med væsentlig afvigelse siden foråret 2017. Både i juni 2017 og juni 2018 fastslog Rådet i henhold til traktatens artikel 121, stk. 4, at der i henholdsvis 2016 og 2017 var konstateret en væsentlig afvigelse fra den mellemfristede budgetmålsætning og fra tilpasningsstien i retning af denne målsætning. Rådet rettede henstillinger til Rumænien om at træffe de nødvendige politiske foranstaltninger for at rette op på disse afvigelser. Begge henstillinger blev revideret seks måneder senere, da Rådet konkluderede, at Rumænien ikke havde truffet virkningsfulde foranstaltninger som reaktion på henstillingerne fra juni. Rumænien traf heller ingen foranstaltninger for at efterkomme de reviderede henstillinger².

Som følge af den væsentlige afvigelse i 2018 blev der i foråret 2019 indledt en ny procedure for betydelig afvigelse. Den 5. juni 2019 rettede Kommissionen en advarsel til Rumænien om, at landet i 2018 igen var afvejet fra tilpasningsstien hen imod dets mellemfristede budgetmålsætning, og foreslog Rådet at indlede en ny procedure i forbindelse med væsentlig afvigelse. Rådets opfordrede i sin nye henstilling, der blev godkendt den 14. juni, Rumænien til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at den nominelle vækst i de primære offentlige nettoudgifter ikke overstiger 4,5 % i 2019 og 5,1 % i 2020, hvilket svarer til en årlig strukturel tilpasning på 1,0 % af BNP i 2019 og 0,75 % i 2020.

I nærværende rapport fremlægges resultaterne af det udvidede overvågningsbesøg, der fandt sted i Rumænien den 25. september 2019. Besøget blev gennemført i henhold til artikel -11, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1466/97. Delegationen mødtes med Daniela Pescaru og Tiberiu Valentin Mavrodin, statssekretærer i finansministeriet, Mirela Călugăreanu, leder af skatteforvaltningen (ANAF), Mugur Isărescu, guvernør for Rumæniens nationalbank, og Daniel Dăianu, formand for Rumæniens finanspolitiske råd, ledsaget af deres respektive medarbejdere. Som det var tilfældet med tidligere lignende besøg, var formålet at drøfte de finanspolitiske foranstaltninger, som myndighederne har planlagt, fremhæve de finanspolitiske risici og tilskynde til efterlevelse af den henstilling, der er fremsat inden for rammerne af proceduren i forbindelse med væsentlig afvigelse. Denne rapport bygger på de oplysninger, der er indhentet frem til og under besøget.

2. Resultaterne af besøget

¹Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker (EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1).

² Rådets henstillinger og andre relevante dokumenter vedrørende proceduren i forbindelse med væsentlig afvigelse findes på:
https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/stability-and-growth-pact/preventive-arm/significant-deviation-procedure_en#romania

Myndighederne har ikke til hensigt at handle på grundlag af den henstilling, der er fremsat inden for rammerne af proceduren i forbindelse med væsentlig afvigelse. Repræsentanterne for finansministeriet forklarede, at regeringen ikke har planlagt en strukturel tilpasning i 2019 eller 2020. De rumænske myndigheder bestræber sig fortsat på at holde det samlede underskud under traktatens tærskelværdi på 3 % af BNP for således at undgå, at landet underlægges stabilitets- og vækstpagtens korrigerende del. I ændringen af budgettet for 2019, der blev vedtaget i august 2019, fastholdes målet for det samlede underskud på 2,76 % af BNP i nominelle værdier (2,78 % af BNP opgjort efter periodiseringsprincippet). Den rumænske regering havde allerede godkendt udgiftslofterne for det kommende budget for 2020 og fremlagt skøn på mellemlang sigt. Målet for det samlede underskud er på 2,92 % af BNP i 2020, 2,99 % i 2021, 2,74 % i 2022 og 2,40 % i 2023. Ministeriet fremlagde ikke målene for det strukturelle underskud under besøget, men forklarede, at disse mål for det samlede underskud indebærer, at den strukturelle tilpasning først vil begynde i 2022. Fagministerierne er ved at udarbejde konkrete udgiftsplaner inden for rammerne af de godkendte udgiftslofter.

Der er risiko for, at budgetmålet for 2019 ikke nås. Det offentlige underskud i nominelle værdier var i januar-august 2019 0,6 procentpoint af BNP højere end i den tilsvarende periode året før (det offentlige underskud i nominelle værdier beløb sig til 2,9 % af BNP i 2018 som helhed). Ifølge det finanspolitiske råd er der betydelige risici for, at udgiftsmålet for 2019 og endda traktatens referenceværdi på 3 % af BNP overskrides. Det skyldes overvurderede indtægter (især indtægter fra moms og bidrag fra sociale ordninger) og undervurderede udgifter til sociale ydelser og varer og tjenesteydelser. Det finanspolitiske råd anslår, at hvis der ikke vedtages nogen troværdige yderligere kompenserende foranstaltninger, kan budgetunderskuddet blive på mellem 3,4 % og 3,7 % af BNP i 2019. Det finanspolitiske råd bemærkede, at regeringen sandsynligvis vil forsøge at kontrollere det samlede underskud ved at skære ned på de offentlige investeringer, som allerede er tæt på rekordlave, og træffe andre foranstaltninger af mindre betydning.

Den nye pensionslov udgør en markant risiko for et stigende budgetunderskud i 2020 og fremefter. Loven, der har været gældende siden juni 2019, indeholder betydelige årlige ad hoc-forhøjelser af pensionspointet (det vigtigste parameter, der anvendes til indeksregulering af pensioner) i 2019-2020, herunder en stigning på 40 % i september 2020. Den indeholder også generøse ændringer af standardformlen for indeksering af pensioner og en ny beregning i opadgående retning af de eksisterende pensioner fra 2022. Ifølge myndighedernes officielle skøn i den ledsagende begrundelse vil loven øge de offentlige udgifter med 0,8 % af BNP i 2019, 2,3 % i 2020 og 4,9 % i 2021 sammenlignet med det nominelle niveau fra 2018. Finansministeriets medarbejdere anførte, at den finanspolitiske strategi for de kommende år indeholder tilstrækkeligt finanspolitisk råderum til at dække disse omkostninger takket være en bedre overholdelse af skattereglerne og fastfrysning af udgifterne. Medarbejderne tilbød at dele oplysningerne i forbindelse med Kommissionens kommende besøg vedrørende den næste prognose. Delegationsdeltagerne understregede, at det er uklart, hvordan den nye pensionslov (navnlig forhøjelsen af pensionerne på 40 %) kan overholdes uden at ændre på tidsplanen for gennemførelsen. Ifølge det finanspolitiske råd og Rumæniens nationalbank er gennemførelsen af pensionsloven inden for den lovbestemte tidsramme ikke forenelig med opretholdelsen af det samlede underskud inden for traktatens referenceværdi på 3 % af BNP.

Lederen af skatteforvaltningen (ANAF) gav et overblik over de planlagte foranstaltninger og målsætningerne om at øge skatteopkrævningen. De omfatter udnævnelse af et nyt rådgivende råd, forenkling af skatteangivelser og -betalinger, foranstaltninger vedrørende interne afregningspriser, fastlæggelse af kriterier for differentieret behandling af skatteydere på grundlag af den skattemæssige risiko, omstrukturering af ressourcerne i skatteforvaltningen (ANAF) i retning af de regionale

kontorer, der har mest brug for dem (f.eks. Bukarest), nye skatterevisioner baseret på integrerede risikoanalyser, aggregering og analyser af data indsamlet fra elektroniske kasseapparater, øget digitalisering af skatteforvaltningen (ANAF), udvikling af et overvågningssystem for transporterede varer og en undersøgelse af momsgabet. Delegationsdeltagerne udtrykte tilfredshed med denne indsats, men advarede om, at det tager tid at forbedre overholdelse af skattereglerne, og at det under alle omstændigheder måske ikke er nok til at finansiere de vedtagne stigninger i pensionerne. Det finanspolitiske råd er af den opfattelse, at af hensyn til princippet om finanspolitisk forsigtighed bør der ikke tages hensyn til de potentielle positive budgetmæssige virkninger af foranstaltningerne med henblik på at forbedre skatteopkrævningen forud for fremskrivningen af budgetindtægterne.

Det finanspolitiske råd udtrykte bekymring over strukturen i de offentlige finanser, og Rumæniens nationalbank udtrykte bekymring over virkningerne af budgetunderskuddene for den monetære politik. Det finanspolitiske råd er bekymret over, at budgetindtægterne ikke er tilstrækkelige til at finansiere de nødvendige offentlige udgifter. De skattemæssige indtægter er meget lave som følge af lave lovbestemte skattesatser og dårlig overholdelse af skattereglerne, således som det afspejles i det store momsgab. Rumænien bør lære af de gode erfaringer hos ligestillede lande i regionen såsom Bulgarien og Polen, hvad angår forbedringen af skatteopkrævningen. Rumæniens nationalbank tilslutter sig denne analyse og påpeger som de væsentligste strukturelle problemer i de offentlige finanser, at skatteindtægterne er lave, og kvaliteten af de offentlige udgifter dårlig. Rumæniens nationalbank er bekymret over, at det store finanspolitiske underskud og den ekspansive finanspolitik komplicerer gennemførelsen af pengepolitikken.